

Прикази сајтова (Web адресар) III

Internet Archive,
<<http://www.archive.org/index.php>> (04. VIII 2008).

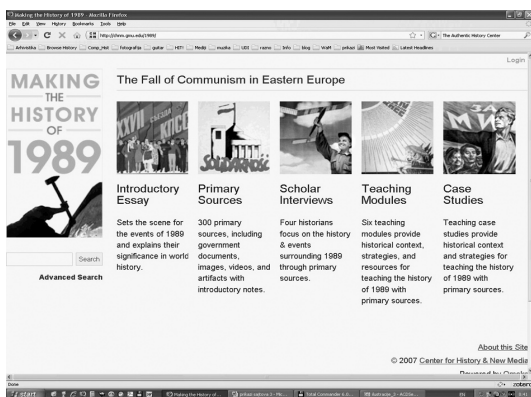

Пројекат Интернет архив покренут је у Сан Франциску 1996. године под руководством Брустера Кеила (Brewster Kahle), стручњака за вештачку интелигенцију и дигиталне библиотеке. Основна намера је била да се архивира целокупни садржај Интернета и мултимедијалних извора у дигиталном формату. Ова фантастична замишљао успешно је реализована и до краја 2005. године

архивирано је више од 40 милијарди Web страница, да би тај број половином 2007. године порастао на 85 милијарди. На Web презентацији Интернет архива могуће је у поље за претраживање унети жељену URL адресу и на тај начин добити хронолошки сортиран преглед свих измена извршених на једном сајту. Архивирани сајтови постају видљиви корисницима у периоду од шест до дванаест месеци након снимања. Такође, креирана је и напредна машина за претраживање помоћу које се могу претраживати дигитални извори у зависности од врсте медија (покретне слике, текстови, аудио записи, софтвер, форуми итд). На тај начин, не само што је омогућен проналазак информација за које се чини да су неповратно изгубљене, него се, такође, могу пратити и промене које су вршене у оквиру одређене презентације. Овим се и додатно потврђује оправданост захтева за навођењем датума приступа приликом цитирања информација преузетих са Интернета. Упркос чињеници да је у оквиру Интернет

архива свакоме остављено право да блокира приступ својој презентацији, количина података која је похрањена на овом месту и могућности које се пружају корисницима представљају незаобилазан алат сваком историчару који ће у свом раду користити дигиталне изворе.

Center for History and New Media, *Making the History of 1989*, 2007, <<http://chnm.gmu.edu/1989/>> (12. VIII 2008).

Интернет презентација пројекта *Making the History of 1989* посвећена је паду комунизма у Источној Европи. Примарно, сајт је подељен на пет одељака: уводни есеј, примарни извори, интервјуи са научницима, модули за учење, студије случаја. Извори обухватају период од почетка осамдесетих година XX века, догађаје из 1989. године и оне непосредно након пада Берлинског зида, а искоришћене су

и мултимедијалне могућности Интернета, тако да је осим писаних докумената могуће приступити и фотографијама, плакатима, мапама, видео записима и сл. Прегледност сајта и могућност напредне претраге корисницима ће знатно олакшати рад са доступним материјалом.

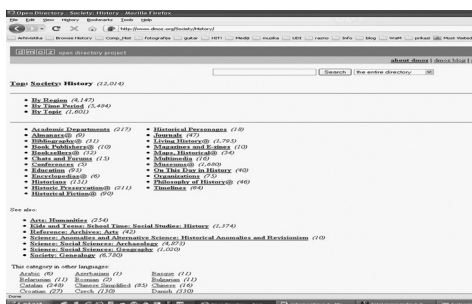
Philip P. Wiener (Ed.), *Dictionary of the History of Ideas*, Electronic Text Center at the University of Virginia Library, 1. V 2003, <<http://etext.virginia.edu/DicHist/dict.html>> (12. VI 2008).

Речник историје идеја је електронско издање књиге оригинално публиковане у Њујорку 1974. године под уредништвом Филипа Винера (Philip Wiener). Уредништво *Часописа за историју идеја* одлучило је да дигитализује текст и омогући бесплатан приступ електронском издању. Кроз Речник је омогућена навигација алфаветски, тематски, по аутору, као и претаживање целог издања уношењем жељене речи или фразе. Због заштите ауторских

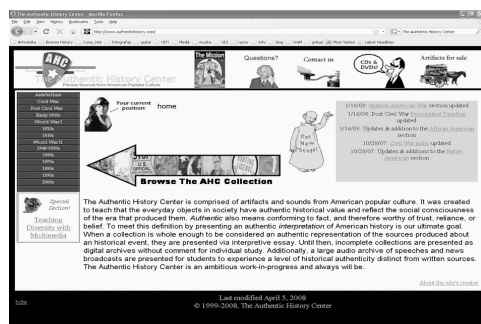
права електронским издањем нису обухваћене многе илустрације које садржи штампано издање.

Dmoz – Open Directory Project, *Open Directory – Society: History*, 15. VII 2008, <<http://www.dmoz.org/Society/History/>> (14. VIII 2008).

Предметни каталог за историју пре-траживача *Dmoz* представља одлично полазиште историчарима у потрази за жељеним садржајима на Интернету. Индексирано је преко 12.000 URL адреса, које су примарно разврстане у три основне категорије: по регионима, временским периодима и тематски. Међутим, на насловној страници налазе се још и индексирани

The Authentic History Center, *Primary Sources from American Popular Culture*, 5. IV 2008, <<http://www.authentichistory.com/>> (12. VIII 2008).

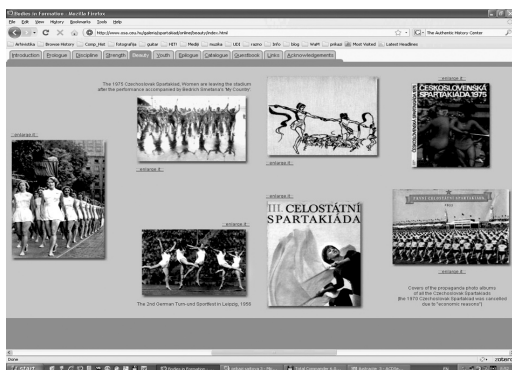

странице разврстане у групе, као што су: академска одељења, библиографије, најпродаваније књиге, конференције, образовање, енциклопедије, историчари, часописи, карте и мапе за историју, мултимедија, музеји, организације, временске табле и др. Поред линкованог наслова сваког сајта дат је и кратак опис што корисницима додатно олакшава сналажење и бржи увид у доступне садржаје.

странице разврстане у групе, као што су: академска одељења, библиографије, најпродаваније књиге, конференције, образовање, енциклопедије, историчари, часописи, карте и мапе за историју, мултимедија, музеји, организације, временске табле и др. Поред линкованог наслова сваког сајта дат је и кратак опис што корисницима додатно олакшава сналажење и бржи увид у доступне садржаје.

The Authentic History Center је сајт посвећен сакупљању и презентацији примарних извора за историју америчке популарне културе. Колекција садржи бројне дигиталне копије артефакта и аудио записа разврстаних по хронолошком реду. Како аутори сајта истичу, намера им је била да покажу како предмети из наше свакодневне употребе имају аутентичну историјску вредност (принцип по којем сваки објекат може представљати ваљан историјски извор) и да ти предмети на добар начин рефлектују друштвену свест периода из којег су потекли.

**Open Society Archives, *Bodies in Formation.*
Mass Gymnastics Under Communism, 25. X 2004,
 <<http://www.osa.ceu.hu/galeria/spartakiad/online/>>,
 (16. VIII 2008).**

Ако људско тело посматрамо као најпоузданију и свеобухватну метафору за живот и његово значење, мноштво тела у масовној гимнастици истовремено представља метафору о пожељној слици друштва и његовом вођству. Аутори виртуелне изложбе *Bodies in Formation – Mass Gymnastics Under Communism* покушали су да истраже како се симболични потенцијал масовних гимнастичких

ритуала под комунизмом у Источној Европи осмишљавао и био мењан од стране званичне идеологије. Симболичне представе масовног спектакла тела презентоване су бројним фотографијама, илустрацијама и документима. Презентација је подељена на неколико секција: увод, пролог, дисциплина, снага, лепота, младост, епилог, каталог, књига утисака, линкови, захвалност. Урађена је двојезично, на енглеском и мађарском језику.

**League of Nations Archives, Indiana University Center
 for the Study of Global Change, *League of Nations Photo Collections,*
 октобар 2002, <<http://www.indiana.edu/~league/index.htm>>
 (19. VII 2008).**

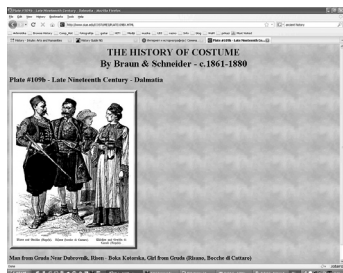

Фотографска колекција Друштва народа подељена је у неколико одељака: личности, заседања, скупштине, комисије и комитети, конференције, секретаријат, делегације, стални суд међународне правде, међународна организација рада, разно. Поред колекције фотографија на сајту постоји и одељак *Извори* где се налазе везе и према другим сајтовима у вези са Друштвом народа, затим водич за истраживање, хро-

нолошка табела и библиографија коју је могуће прегледати абecedним редом, али и претражити према задатим речима. Презентација је настала у сарадњи

Архива Друштва народа и Центра за студије глобалних промена Универзитета у Индиани.

The History of Costume By Braun & Schneider – c.1861-1880,
4. IX 2007, <<http://www.siue.edu/COSTUMES/history.html>>
(12. VII 2008).

Одевање кроз историју – Историја костима (*Zur Geschichte der Kostüme*) је дигитална колекција урађена на основу књиге оригинално штампане у Минхену између 1861. и 1880. године. Пет стотина илустрација је распоређено по хронолошко-тематским целинама, од антике до друге половине XIX века из разних крајева света.

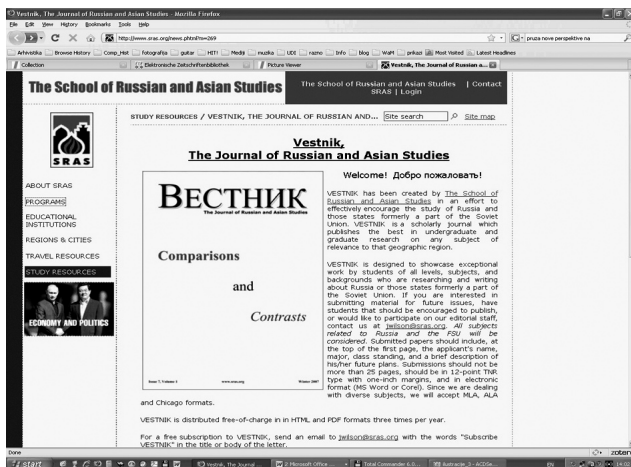
Parallel History Project on Cooperative Security (PHP),
<<http://www.php.isn.ethz.ch/>> (15. VIII 2008).

The Parallel History Project on Cooperative Security (**раније Parallel History Project on NATO and the Warsaw Pact**) је пројекат који пружа нове научне перспективе за изучавање савремене међународне историје, првенствено сакупљањем, објављивањем и интерпретацијом некада тајних државних докумената. Од оснивања 1999. године сарадници на пројекту су сакупили хиљаде страна материјала везаног за међународну безбедност у хладноратовској ери. Поред ве-

ликог броја информација везаних за разна подручја истраживања Хладног рата попут приказа и рецензија књига, библиографских података, вести, информација о архивима итд, посетиоци сајта овде могу пронаћи богату колекцију архивске грађе сакупљену са разних страна. Оригинални документи су или скенирани и дати на увид, или су прекуцани са оригиналног извора. Такође, у неким случајевима извор је преведен на енглески језик, а негде је дат документ само на језику на коме је настао. Богатство доступног материјала и разноврсност информација похрањених на овом сајту свакако завређују ширу пажњу научника, студената, као и свакога ко се интересује за савремену историју међународних односа.

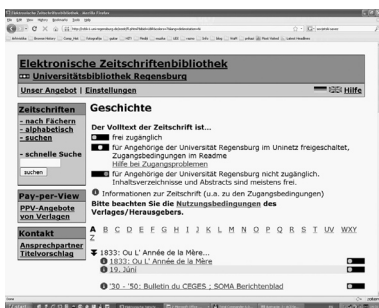
**The School of Russian and Asian Studies, *Vestnik*,
The Journal of Russian and Asian Studies,
<<http://www.sras.org/news.phtml?m=269>> (24. VII 2008).**

Електронски часопис за руске и азијске студије Вестник је покренут у Калифорнији 2005. године. Теме којима се овај научни часопис бави су везане за студије Русије и земаља из бившег Совјетског Савеза, а у њему се објављују најбољи радови постдипломаца и дипломаца о разним темама везаним за дато географско подручје. Часопис излази три пута

годишње и свих седам до сада изашлих бројева је могуће бесплатно преузети у HTML и PDF формату.

**Universitätsbibliothek Regensburg,
Elektronische Zeitschriftenbibliothek –Geschichte, 23. IV 2008,
<<http://rzblx1.uni-regensburg.de/ezeit/fl.phtml?bibid=UBR&colors=7&lang=de¬ation=N>> (12. VIII 2008).**

У Базе електронских часописа Универзитетске библиотеке у Регенсбургу постоји и посебан одељак за историју. Часописи су подељени у три категорије на основу доступности: зеленом бојом су означени часописи којима је приступ омогућен у потпуности, жутом бојом доступни само за особље и студенте Универзитета у Регенсбургу, а црвеном недоступни. Међутим, и за часописе којима није могуће приступити,

често је дата могућност прегледа садржаја и апстракта радова. Часописе у бази је могуће прегледати тематски, према наслову, или их претраживати помоћу напредне машине за претрагу. Треба напоменути да, иако се у највећем броју случајева ради о часописима са слободним приступом, корисницима од значаја могу бити и информације везане за часописе са ограниченим приступом.

**Matthew White, *Historical Atlas of the 20th Century*, 25. III 2003,
<<http://users.erols.com/mwhite28/20centry.htm>> (14. VIII 2008).**

Историјски атлас XX века Метју Вај-та (Matthew White) је занимљива локација која посетиоцима нуди обиље података о историји XX века кроз карте, интерактивне мапе, шематске приказе, табеле и текстове. Презентација је подељена на неколико одељака: упутство за употребу, садржај, општи трендови (друштвено-економски трендови, хронолошке табеле, системи власти, становништво, рат, уметност, религија), посебна места и догађаји,

извори (општа библиографија, препоруке за читање, писма корисника атласа, извори за највећа крвопролића XX века, индекс ратова и тиранија, спољни линкови). Иако у аматерским оквирима, Вајтов сајт је одлично урађен, а сам аутор истиче да је његова превасходна намера да кориснике наведе на пут знања тако што ће их подстакнути да критички прилазе свакој информацији и тумачењу, са више постављених питања него усвојених одговора.